

MEMORANDUM NATUUR.KOEPEL VZW 2014

Op 25 mei 2014 kiezen we voor een nieuw Vlaams parlement. Vlaanderen blijft voor grote uitdagingen staan: een regio waar het goed leven, werken en ondernemen is, een gezond en veerkrachtig leefmilieu. Voor de natuur liggen er heel wat uitdagingen op de plank. Daarnaast zullen we de klimaatwijziging moeten indijken (klimaatmitigatie), maar er ons ook moeten aan aanpassen (klimaatadaptatie). Natuur.koepel vzw beschrijft in dit memorandum voor de Vlaamse verkiezingen van 25 mei 2014 concrete maatregelen voor meer natuur in Zuid-West-Vlaanderen. Dit met haalbare en meetbare doelen die win-winsituaties opleveren over de sectoren en beleidsdomeinen heen. Want elke euro die we investeren in de natuur verdient zichzelf vele malen terug.

Natuur.koepel vzw vraagt de nieuwe Vlaamse regering om de winsten van meer natuur dan ook te verzilveren en een geïntegreerd natuurbesluit te ontwikkelen dat over de verschillende beleidsdomeinen heen gaat.

Wij zijn ervan overtuigd dat Natuurpunt en haar regionale vertegenwoordigers zoals Natuur.koepel vzw krachtige partners voor de Vlaamse overheid zijn om die doelen te realiseren: dankzij onze vrijwilligers, sociale werkplaatsen en professionele medewerkers beschermen en ontwikkelen wij een groot deel van de Zuid-West-Vlaamse, en bij uitbreiding Vlaamse natuur, en stellen die open voor iedereen die wil genieten van rust en schoonheid.

Onze topprioriteiten zijn:

- 1. Meer en grotere natuurgebieden op wandelafstand**
- 2. Natuur als klimaatbuffer**
- 3. Degelijk natuur- en ruimtelijke orderingsbeleid**
- 4. Uitbouw van een regionaal netwerk van trage wegen**

1. Meer en grotere natuurgebieden op wandelafstand

❖ Feiten

- * natuur brengt mensen tot **rust**
- * natuur zet aan tot **wandelen en fietsen**
- * natuur zuivert de lucht van **fijn stof** en dempt **lawaai**
- * natuur maakt mensen **gezond en gelukkig**
- * natuur zorgt voor gezonde gebieden voor **bedreigde planten en dieren**
- * natuur zwengelt de lokale **horeca en kleinhandel** aan

❖ Situatie in Zuid-West-Vlaanderen

- * er zijn te weinig natuurgebieden in deze sterk verstedelijkte regio
- * de bestaande natuurgebieden in de regio zijn zeer versnipperd
- * de uitbreidingszone van het Bergelendomein in Wevelgem werd vastgelegd in 2008 maar wacht nog steeds op realisatie
- * het ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) voor de uitbreiding Gavers in Harelbeke en Deerlijk is nog steeds niet opgemaakt
- * door het lage aanbod recreatief groen is er te veel druk de bestaande natuur- en groengebieden

❖ Concrete voorstellen Natuur.koepel vzw

- * er komt in de regio meer natuur bij (groeinorm van 2m²/inwoner/jaar naast het streefcijfer van 1m²/inwoner/jaar voor steden en gemeenten)
- * elke inwoner heeft een natuurgebied op minder dan 2 km van haar of zijn deur
- * de uitbreiding van het Bergelendomein en de Gavers wordt gerealiseerd en er komen meer zones van effectief natuurbeheer
- * ondersteuning aan steden en gemeenten bij de selectie van gronden die voor bebossing in aanmerking komen
- * meer ruimte en middelen vrijmaken voor de ontwikkeling van kwalitatief recreatief groen en stadsbossen

2. Natuur als klimaatbuffer

❖ Feiten

- * natuur **beschermt huizen en bedrijven tegen overstromingen**
- * natuur in de stad zorgt voor een **afkoelend effect**
- * natuur als klimaatbuffer **vermijdt dure herstelkosten**
- * natuur als klimaatbuffer zorgt voor **aangesloten gebieden** voor bedreigde dieren en planten

❖ Situatie in Zuid-West-Vlaanderen

- * het project Rivierherstelplan Leie, dat al verschillende jaren loopt en goedgekeurd werd door de Vlaamse regering, wordt in vraag gesteld door landbouworganisaties
- * onvoldoende ruimte voor natte natuur in beekvalleien zorgt regelmatig voor overstromingen in de regio
- * de hoge verhardingsgraad in de regio vormt een bijkomend risico voor overstromingen
- * natuur en bos in de regio zijn nog te weinig verankerd binnen de steden en gemeenten

❖ Concrete voorstellen Natuur.koepel vzw

- * actieve steun aan het project Rivierherstel Leie en ondersteuning van de hoogst mogelijke ambitie naar natuurrealisatie
- * meer ruimte voor natte natuur en uitbouw van natuurrijke overstromingsgebieden
- * bij de ontwikkeling van nieuwe projecten steeds zorgen voor voldoende opslagcapaciteit voor water dankzij inrichting van waterlopen, groene infiltratiezones,...
- * effectief werk maken van groene corridors binnen het verstedelijkt gebied - hiertoe worden actief gronden aangekocht en als groene gebieden gerealiseerd
- * particulieren en landeigenaars stimuleren om tuinen en landerijen ecologisch in te richten

3. Degelijk natuur- en ruimtelijke ordeningsbeleid

❖ Feiten

- * een degelijk beleid is een belangrijk instrument om **effectief natuur te realiseren**
- * een degelijk beleid geeft **garanties** waar natuur zal gerealiseerd worden
- * een degelijk beleid **stimuleert de aankoop van bijkomende natuur**

❖ Situatie in Zuid-West-Vlaanderen

- * natuurbestemmingen op het gewestplan worden niet of nauwelijks gerealiseerd op het terrein
- * het ruimtelijke ordeningsbeleid van afgelopen jaren resulteert in een zeer versnipperde regio met een sterk gedegradeerd buitengebied
- * lopende projecten als Groene Sporen vertrekken vanuit goede bedoelingen, maar realiseren tot nu toe nauwelijks echte natuur
- * de hoge grondprijzen in de regio maken het voor Natuurpunt zeer moeilijk om extra gronden voor natuurgebied aan te kopen

❖ Concrete voorstellen Natuur.koepel vzw

- * effectieve realisatie van natuurbestemmingen op het gewestplan
- * ondersteuning en begeleiding van steden en gemeenten voor een aanvullend aankoopbeleid
- * een engagement op het vlak van ruimtelijke ordening om naar een kwaliteitsvol landschap en buitengebied te streven
- * ondersteuning van het aankoopbeleid van Natuurpunt voor realisatie van N- en P- gebieden
- * opstart en ondersteuning van een Regionaal Landschap in Zuid-West-Vlaanderen dat effectieve natuurprojecten in de regio kan uitvoeren

4. Uitbouw van een regionaal netwerk van Trage Wegen

❖ Feiten

- * trage wegen vormen een **verkeersveilig alternatief**
- * trage wegen zijn belangrijk voor **stille recreatie en landschapsbeleving** in de regio
- * trage wegen brengen **bezoekers van de regio** langs bezienswaardigheden, locaties voor horeca en lokale horeca
- * trage wegen vormen als **ecologische verbinding** een migratieroute voor planten en dieren en dragen als **cultuurhistorisch erfgoed** bij tot de opwaardering van de streekidentiteit

❖ Situatie in Zuid-West-Vlaanderen

- * ondanks wettelijke bescherming van trage wegen worden er nog steeds trage wegen in de regio onrechtmatig afgesloten, ondergeploegd,...
- * slechts weinig steden en gemeenten in de regio hebben een inventaris van hun trage wegen
- * veel steden en gemeenten hebben geen trage wegenbeleid en/of doen te weinig inspanningen om het trage wegennetwerk te behouden en te herstellen

❖ Concrete voorstellen Natuur.koepel vzw

- * de trage wegen thematiek efficiënter opnemen binnen het beleidsonderdeel mobiliteit en zo komen tot optimale gemeentegrensoverschrijdende benadering van de materie
- * financiële ondersteuning van steden en gemeenten bij de opmaken en onderhouden van een volledige inventaris van alle trage wegen; niet alleen de wegen uit de Atlas der Buurtwegen, maar ook feitelijke trage wegen
- * financiële ondersteuning van steden en gemeenten bij de uitwerking van een trage wegenbeleid dat in samenwerking met de regionale werkgroep trage wegen streeft naar een dicht en kwaliteitsvol trage wegennetwerk
- * financiële ondersteuning van steden en gemeenten bij de bekendmaking van trage wegen door de organisatie van de 'Dag van de Trage Weg'
- * de provincie begeleiden bij het uitwerken van een provinciale visie die streeft naar behoud en uitbreiding van het areaal aan trage wegen
- * oprichting van een trage wegenfonds dat de heraanleg en het onderhoud van trage wegen financieel ondersteunt

Dit memorandum bevat regionale actiepunten voor Zuid-West-Vlaanderen en is een selectie uit het memorandum van Natuurpunt.

Het volledige memorandum kunt u bekijken op:

http://www.natuurkoepel.be/docs/memorandum_natuurpunt2014.pdf

Natuur.koepel vzw is de koepelorganisatie van de lokale afdelingen en thematische werkgroepen van Natuurpunt, Velt en JNM in Zuid-West-Vlaanderen en vertegenwoordigt meer dan 4000 gezinnen. Naast het opvolgen van regionale beleidsdossiers organiseert Natuur.koepel jaarlijks ook heel wat activiteiten en heeft de vereniging verschillende projecten lopen.